

Saatekirje Essoten jäsenkunnille

koskien Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän hallituksen

17.6.2021 § 11 asiaa, kuntayhtymän perussopimuksen muuttaminen. Viite:

Muutosehdotus perustuu korkeimman hallinto-oikeuden (KHO) 10.8.2020 antamaan ratkaisuun. KHO ei muuttanut Itä-Suomen hallinto-oikeuden 4.2.2019 antamaa päätöstä, jossa hallinto-oikeus kumosi kuntayhtymän valtuuston 15.6.2017 tekemän päätöksen ostaa 49 % Etelä-Savon Työterveys Oy:n osakekannasta. Päätös tarkoittaa, että kuntayhtymä ei voi voimassa olevan perussopimuksen perusteella omistaa Etelä-Savon Työterveys Oy:n osakkeita.

Essote on omistanut 1.9.2017 alkaen Etelä-Savon Työterveys Oy:stä 49 %. Yhtiö tuottaa työterveyspalveluita Etelä-Savon kuntien alueella sekä omistaa Lääkäripalvelut Ikioma Oy:stä 80,2 %. Essotelle omistuksilla on huomattava toiminnallinen ja taloudellinen merkitys.

Laadukkaat työterveyspalvelut

Essote on noin 4 000 työntekijän organisaatio, jolle työterveyspalvelujen laatu on merkittävä tekijä. Etelä-Savon Työterveyspalvelujen omistajana Essotella on ollut mahdollisuus vaikuttaa työterveyspalveluiden toimintaprosesseihin ja kehittämiseen. Yhtiö on ollut Essotelle tärkeä kumppani henkilöstön työhyvinvoinnin edistämisessä. Etelä-Savon hyvinvointialueella työterveyspalvelujen tarve lisääntyy, kun sosiaali- ja terveystalvelut järjestetään koko Etelä-Savon alueella.

Henkilöstön saatavuus

Etelä-Savon työterveyden 80 prosenttisesti omistamalla Lääkärikeskus Ikiomalla on arvioitu olevan vahva vaikutus Essoten henkilöstön saatavuuteen ja pitovoimaan. Essoten terveysalan henkilöstölle on tarjoutunut mahdollisuus harjoittaa yksityispraktiikkaa Etelä-Savon Työterveyden konserniyhtiö Ikiomassa, johon Essotella on ollut omistuksellinen sidos. Omistuksen on koettu toimivan Essotelle rekrytointivalttina.

Taloudellinen vaikutus

Kokonaisuutena Etelä-Savon Työterveyden omistus on ollut Essotelle tuottava sijoitus, kun vuosien 2018-2020 (3 vuotta) aikana pääoman vuotuinen tuotto prosentti (osingot) on olleet keskimäärin 11,5 %. Essote on saanut osinkotuottoja yhteensä 441.000 euroa vuosilta 2018-2020.

Merkitys Etelä-Savon elinvoimaan

Etelä-Savon työterveyden konserni toimii laajasti Etelä-Savon kuntien alueella ja työllistää alueella yli 80 henkilöä, jotka ovat pääosin terveydenhuollon ammattilaisia. Yhtiöllä on vaikutusta alueen työterveyspalvelujen kehittymiselle Etelä-Savon alueella sekä kuntien työterveyspalvelujen saatavuudelle. Yhtiö on turvannut työterveyspalvelujen saatavuutta ja tarjontaa Etelä-Savon kuntien alueella.

Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä vetoaa jäsenkuntiin, että jäsenkunnat mahdollistavat Essotelle tärkeän Etelä-Savon Työterveyspalvelut Oy:n omistuksen säilymisen Essotessa ja hyväksyvät Essoten perussopimuksen muutoksen ja siten mahdollistavat kuntayhtymälle tärkeiden palveluiden kehittämisen alueella.

Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä

Aira Kietäväinen
hallituksen puheenjohtaja

Eero Aho
valtuuston puheenjohtaja

Arto Seppälä
hallituksen varapuheenjohtaja

Kuntayhtymän perussopimuksen muuttaminen

Hallitus 17.06.2021 § 123
668/00.02.01/2021

Asian valmistelija johtava lakimies Markus Hämäläinen, 040 359 7222.

Kuntayhtymän hallitus pyytää jäsenkuntia tekemään päätöksen Etelä-Savon sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän perussopimuksen muuttamista koskevassa asiassa.

Perussopimus on jäsenkuntien välinen sopimus ja sen muuttaminen tapahtuu jäsenkuntien valtuustojen päätöksellä.

Kuntalain 57 §:n 1 momentin mukaan, jos perussopimuksessa ei ole toisin sovittu, perussopimusta voidaan muuttaa, jos vähintään kaksi kolmannesta jäsenkunnista sitä kannattaa ja niiden asukasluku on vähintään puolet kaikkien jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta. Pykälän 2 momentin mukaan lakisääteisessä yhteistoiminnassa jäsenkuntaa ei kuitenkaan voida ilman suostumustaan velvoittaa osallistumaan uusien vapaaehtoisten tehtävien hoitamiseen ja näistä aiheutuviin kustannuksiin. Kuntayhtymän perussopimuksessa ei ole kuntalain 57 §:stä poikkeavia määräyksiä perussopimuksen muuttamisesta. Essote on erikoisairaanhoidon osalta lakisääteinen kuntayhtymä ja työterveyshuollon järjestäminen muille kuin omille työntekijöille ja viranhaltijoille ja muissa työterveyshuoltopalveluissa kuin ennaltaehkäisen työterveyshuollon (ns. Kela I) palveluissa on vapaaehtoinen tehtävä.

Perussopimuksen muutosehdotus on, että sen 3 §:n 1 kappaleesta poistetaan sana "työterveyshuoltoa" perussopimuksen määräysten säilyessä muutoin ennallaan.

Muutoksen kohteena oleva perussopimuksen 3 §:n 1 kappaleen määräys voimassa olevassa perussopimuksessa

*Kuntayhtymän tehtävänä on järjestää jäsenkuntien puolesta kaikki sosiaali- ja terveyspalvelut lukuun ottamatta ympäristöterveydenhuoltoa, eläinlääkintähuoltoa, **työterveyshuoltoa** ja Vaalijalan kuntayhtymän tehtäväksi annettuja kehitysvammaisten erityispalveluja.*

Ehdotus perussopimuksen 3 §:n 1 kappaleen määräykseksi

Kuntayhtymän tehtävänä on järjestää jäsenkuntien puolesta kaikki sosiaali- ja terveyspalvelut lukuun ottamatta ympäristöterveydenhuoltoa, eläinlääkintähuoltoa ja Vaalijalan kuntayhtymän tehtäväksi annettuja kehitysvammaisten erityispalveluja.

Muutosehdotus perustuu korkeimman hallinto-oikeuden (KHO) 10.8.2020 antamaan ratkaisuun. KHO ei muuttanut Itä-Suomen hallinto-oikeuden 4.2.2019 antamaa päätöstä. Hallinto-oikeus kumosi kuntayhtymän valtuuston 15.6.2017 tekemän päätöksen ostaa 49 % Etelä-Savon Työterveys Oy:n osakekannasta. Päätös tarkoittaa, että kuntayhtymä ei voi voimassa olevan perussopimuksen perusteella omistaa Etelä-Savon Työterveys Oy:n osakkeita.

Kuntayhtymän teettämän asiantuntijaselvityksen perusteella perussopimuksen muuttaminen on yksi vaihtoehto toteuttaa Itä-Suomen hallinto-oikeuden 4.2.2019 (KHO 10.8.2020) kumoavan päätöksen oikeusvaikutukset. Päätöksen oikeusvaikutuksia ovat ensinnäkin se, että kuntayhtymä ei voi omistaa Etelä-Savon Työterveys Oy:n osakkeita voimassa olevan perussopimuksen 3 §:n 1 kappaleen määräyksen perusteella ja toiseksi, kuntayhtymän tulee ryhtyä päätöksen edellyttämiin tarvittaviin toimiin.

Käynnissä olevien eri toimenpidevaihtoehtoja koskevien neuvottelujen ja Itä-Suomen hallinto-oikeuden lainvoimaisen päätöksen sisältämän toimenpiteisiin ryhtymisveloitteen johdosta jäsenkuntien toivotaan tekevän päätöksensä viipymättä.

Hallinto- ja henkilöstöjohtaja:

Hallitus esittää jäsenkunnille, että Etelä-Savon sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän perussopimuksen 3 §:n 1 kappale muutetaan seuraavan sisältöiseksi:

Kuntayhtymän tehtävänä on järjestää jäsenkuntiensa puolesta kaikki sosiaali- ja terveyspalvelut lukuunottamatta ympäristöterveydenhuoltoa, eläinlääkintähuoltoa ja Vaalijalan kuntayhtymän tehtäväksi annettuja kehitysvammaisten erityispalveluja.

Päätös:

Hallitus hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Esteellisyytensä ilmoittivat kuntayhtymän johtaja Risto Kortelainen, talousjohtaja Vesa Vestala ja johtajaylilääkäri Jarmo Koski ja he poistuivat kokouksesta tämän asian ajaksi.

Liitteet

Saatekirje ESTTn asiaan

Hallitus

§ 123

17.06.2021

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 123

MUUTOKSENHAKUKIELLOT JA NIIDEN PERUSTEET

Päätöksestä ei kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.